

Harald Jensen: Det gaar jo saaledes, at naar Lidenskaberne have været stærkt ophidsede, indtræder der gerne en Slaphedstilstand, og jeg synes at kunne se, at ærede Medlemmer ere blevene trætte af den hidsige Debat, som er bleven ført angaaende Haderup og Sjørup. Man kan vel ogsaa sige sig selv, at naar der har været to saa store og betydningsfulde Byer paa Omtale som Haderup og Sjørup, vil det ikke kunne lykkes mig at finde megen Interesse for saa lille en By som Aarhus' Anliggender, men jeg skal dog søge, saa vidt jeg kan, at fange den Interesse, jeg som Aarhusianer tror, at denne Sag fortjener. Som ærede Medlemmer ville se, staar der i Betænkningen, at der har været et Samraad med Ministeren angaaende et forhøjet Tilskud til den tekniske Skole i Aarhus. Og jeg griber Lejlighen til at takke den ærede Ordfører for hans velvillige Løfte om at tage denne Sag under Overvejelse til 3die Behandling. Jeg maa maaske forsøge at fremstille denne Sag for det høje Ting, for at man derved ligesom jeg kan faa en Følelse af, at der paa dette Omraade er sket Aarhus en Uret, der gerne skulde gøres god igen.

Aarhus har jo udviklet sig i en meget betydelig Grad i de senere Aar. Der har været Aar, hvor den har taget til med 3—4,000 Indbyggere, og selv i det nu forløbne Aar, hvor Konjunkturerne have været meget daarlige, og Byernes Indbyggerantal derfor er gaaet tilbage, har Aarhus dog hævdet sin Stilling saaledes, at den selv i dette uheldige Aar er gaaet 900 Indbyggere frem. Enhver ved, hvorledes Aarhus By er vokset i ganske forbavsende kort Tid og er bleven en Storby. Dette har sat sit Spor paa mange Omraader: Og en By, der har været i saa stærk en Fremgang som Aarhus, har jo haft mange Vanskeligheder at kæmpe med. Det har saaledes givet sig Udslag i de store Udgifter, der pludselig ere faldne ind over Byen, til Vejanlæg, Gadeanlæg o. s. v., hvad der har kostet umaadelige Summer, der ikke kunne skræbes ind ved Skat paa Byens Borgere, fordi Befolkningens Tilvækst sker i samme Aar, som disse Udvidelser skulle foretages: Vanskelighederne fremkomme ogsaa ved, at man i Aarhus det ene Aar efter det andet har maattet rejse den ene kostbare Børneskole efter den anden. Vi have kort sagt maattet anstrenge os meget, fordi Tilvæksten endnu ikke er bleven saa fast, at Skatterne kunne give de fornødne Midler dertil. Dette har ogsaa givet sig Udslag med Hensyn til den

tekniske Skole, hvad jeg med ganske faa Tal skal tillade mig at vise ærede Medlemmer.

I 1884 byggede vi den tekniske Skole og byggede den saaledes, at vi troede, vi i en længere Aarrække vare sikre paa ikke at skulle udvide den, og da besøgte den af 383 Elever. I 1898 maatte vi bygge til, og da var Elevantallet steget til 876, men to Aar efter, i 1900, var Elevantallet allerede gaaet op til 1,103, og nu i Øjeblikket er Antallet noget — om end kun lidt — over 1,300. Heraf vil man kunne forstaa, at vi have maattet gøre ganske overordentlige Kraftanstrengelser for at anbringe alle disse unge Mennesker, som søge til den tekniske Skole for at erhverve sig de Kundskaber, som siden hen skulle være deres Vaaben i Livets Kamp. Vi foretoge altsaa i 1898 en Udvidelse, som kostede Byen noget over 45,000 Kr. — jeg siger Byen, fordi vi den Gang ikke fik noget Tilskud til denne Tilbygning. Vi kunde ikke vente dermed. Vi havde Valget mellem enten at bygge denne Tilbygning eller at afvise Elever, og at afvise Folk, der af Kundskabstrang søge til en Skole, er noget, en By ikke gerne vil gøre. Siden hen er Elevantallet, som det fremgaar af de nævnte Tal, vokset i saa betydelig Grad, at der slet ikke kunde være Tale om at have alle disse Elever hverken i den tidligere Bygning eller i denne og i Tilbygningen. Vi have set os nødsagede til at søge at faa rejst en Filialbygning ude i Frederiksberg Kvarteret, i Arbejderkvarteret, og bygge den saa stor, at den kunde tage mod Eleverne. Hvis vi ikke faa denne Filialbygning rejst, ville vi blive nødt til at afvise store Masser af unge Mennesker, som søge til den tekniske Skole for at faa Uddannelse der. Der har altid været og er den Regel, at Statskassen bidrager med en Trediedel til de tekniske Skoler, og denne Regel er bleven fulgt alle andre Steder undtagen over for Aarhus: Aarhus fik ikke Tilskud til Tilbygningen i 1898, og vi have heller ikke faaet noget siden. Forholdet er dette, at hvis vi skulde have haft en Trediedel af Udgiften til den tidligere Bygning og til den Tilbygning, som byggedes i 1898, skulde vi have haft et Tilskud fra Statskassen af 47,593 Kr.: Vi fik kun 30,000 Kr., og det viser sig altsaa, at vi ikke have faaet den Trediedel, som det ellers er Reglen at give til Byerne. I Aarhus er Forholdet saaledes, at Bygningen i 1884 kostede 97,290 Kr., Byggegrunden, der hører til, kostede 40,000 Kr., Udvidelsen i 1898 kostede